

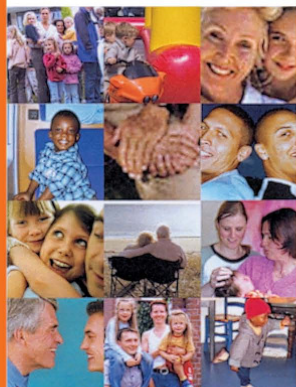
Migrationsfamilien - Zwischen Integration und Ausgrenzung

gleichberechtigte Teilhabe
Chancengleichheit
Rechtsgleichheit

**Beratungsergebnisse des
Bundesforums Familie 2002 - 2004**

www.bundesforum-familie.de

Aile Odaklı Bir Entegrasyon Politikasının Esasları ve Perspektifleri - Entegrasyon ve Ayrışma Arasında Kalan Göçmen Aileler

Federal Aile Forumu (Das Bundesforum Familie), toplum yararına çalışan kurum ve kuruluşları bir araya getiren ve tüm Almanya'ya yayılmış bir birlik olarak halihazırdaki 100 üyesiyle aile dostu bir toplum için etkin bir sorumluluk üstlenmektedir. Aile dostu çerçeve koşullarının düzeltilmesi ve daha da geliştirilebilmesi için Federal Aile Forumu, kalıcılık ilkelerine uygun öneriler geliştirmektedir. Bu etkin sorumluluk ve özyükümlülük bağlamında Federal Aile Forumu, bilgi ve birikimlerini kendi çalışma ve etki alanlarının her birinde mümkün mertebe hayata geçirmek suretiyle hem kendi örgütlenmesi bünyesinde hem de dışarıya karşı politik ve toplumsal bir etkiye sahiptir. Buna göre üye örgütler kendi üzerlerine düşen payı Federal Aile Forumu çerçevesinde yerine getirmekte ve aynı zamanda da toplum için ortak bir sorumluluk üstlenmektedir.

Federal Aile Forumu devreye giriyor.

2003 ila 2004 yıllarında Federal Aile Forumu, içeriğinin ağırlık noktasını göçmen ailelerin oluşturduğu "Göçmen Aileler – uyum ve dışlama Arasında" başlıklı izlek üzerinde çalıştı. Birbirinden farklı biçimleriyle aileyi faaliyetlerinin odağına almak, şeklinde özetleyebileceğimiz ortak bir hedefe yönelmiş bulunan üye kuruluşların çeşitliliği, entegrasyon politikasının kendine özgü güçlüklerinin ortak bir politik sorumlulukla ve konunun gerektirdiği yol ve yordamla üstesinden gelinmesine ve hedefe götüren adımların doğrudan ve pratik bir şekilde hayata geçirilmesine olanak tanımaktadır.

Almanya, kuşaklardır bir göç olgusuyla karşı karşıyadır. Farklı kökenlere, farklı baskın kültürel bezenimlere ve farklı inanışlara sahip insanlar burada bir arada yaşamaktadır. Almanya, göç alan bir ülkedir.

Almanya, göç almakta olan bir ülkedir.

Ailenin Önemi

Göç, en sık görüldüğü haliyle ailece gerçekleştirilen bir harekettir. Olağan koşullarda tek bir bireyden daha fazlasını ilgilendirmekte ve çoğu zaman kuşaklara yayılmaktadır. Göç, akraba ilişkilerinden oluşan bir bütün tarafından gerçekleştirilmekte ve ailenin hem bugündeki hem de gelecekteki fertlerini aynı ölçüde ilgilendirmektedir.

Göç, en sık görüldüğü haliyle ailece gerçekleştirilen bir harekettir.

Tek tip bir göçmen ailesinden bahsedemeyiz. Geçimlerini başka bir ülkede arayan insanlar, benzer deneyimlerle donanmaktadır. göçmen kökenli insanlardan oluşan gruplar çok heterojen bir yapıya sahip olmakta ve çok büyük bireysel farklılıklarla kendini göstermektedir. Kültürel bezenimler, maddi koşullar ve göç zorlayan bireye özgü nedenler bu farklılıkların yalnızca birkaçıdır. Aynı şekilde göçün zamanı, öğrenim seviyeleri ve kişisel beceri ve yetenekler de birbirinden çok farklıdır. Hukuki açıdan bakıldığında da Almanya'daki göçmen ailelerin hayat koşulları birbirinin aynısı değildir.

Bununla birlikte kültürel köken, milliyet ve din gibi unsurların her biri farklı

ve bireysel bir referanslar sistemi oluşturmaktadır. Ayrıca dinamik bir gelişmeye tabi olan bu unsurlar birbirleriyle kesişmekte ve zamansal olarak ayrılmaktadır. Her bir bireysel kategorileştirme böylelikle zorunlu olarak bir indirgeme olmakta ve başka türlü olma halinin vurgulanması suretiyle ayrışmanın derinleştirilmesi tehlikesini taşımaktadır. Milliyet ve kökenin, kısmen önemli sayılabilecek sonuçlarıyla hukuki ve sosyal kategoriler oluşturması durumunda ancak bunların ayrıca ele alınması gerekli ve meşru olacaktır.

Entegrasyonun gerçekleştirilmesi amacıyla aileye hayati bir önem düşmektedir. Aile içinde fertlere yabancı ülkede kendisine yol yordam gösterecek bağlantı ve bilgiler aktarılmaktadır. Aile, fertleri için, kendisine kimlik kazandıran bir referans noktası olmakta, ruhi ve sosyal yükleri hafifletmekte ve birey için gerekli altyapıyı temin etmektedir. Çoğu zaman ilk uğrak yeri olarak aile ve akrabalık ilişkileri, birey için yardımcı bir bünye oluşturmakta ve yararlı bilgiler sağlamaktadır. Bütün bunların ötesinde aile, entegrasyon güçlüklerine göğüs gerilebilen ve iletişilebilen hayati bir ortamdır.

Ailenin, entegrasyonun başarıyla gerçekleştirilebilmesindeki payı ve önemi uzunca bir süre hafife alınmıştır. Göç veren ülke ile göç alan ülke arasındaki ilk köprü aile içerisinde kurulmaktadır. Ailenin kendi dili, samimi bir çerçeve sağlamakta, alışık ailevi kaidelere ait olma duygusunu güçlendirmektedir. Aynı zamanda (tamamen farklı ve yabancı olarak algılanan) sosyal çevre, kent hayatında, işyerinde, anaokullarında ve okullarda kurulan ilişkiler yoluyla ailenin günlük hayatına girme olanağını kazanmaktadır. Ailenin kendi getirdiği kaynaklarıyla göç edilen ülkenin aileye sundukları arasında kültürel bir bileşime varılıp varılmayacağına ise aile içerisinde karar verilmektedir. Bunlarla birlikte aile, kuşakların farklı yaşama modelleri, aile içindeki kültürel farklar ya da cinsiyetlerin üstlendiği rollere dair farklı anlayışlarla başa çıkmak üzere ayrı ayrı ve farklı yollar geliştirmektedir.

Ailenin entegrasyon süreci içerisindeki işlevi daha iyi algılanmalı ve güçlendirilmelidir.

Aile, bireye kimlik kazandıran bir referans noktasıdır ve entegrasyonun güçlüklerine göğüs germektedir.

Ailenin kendi dili, bireye samimi bir çerçeve sağlamaktadır.

Başarılı Bir Entegrasyon İçin Gereken Koşullar

Federal Aile Forumu entegrasyonu, göçmen insan toplulukları ile göç alan toplum arasında karşılıklı ve sosyal bir süreç olarak görmektedir.

Kültürel çeşitliliğin tanınması ve nüfusu oluşturan heterojen grupların anayasamız temel alınmak suretiyle eşit haklarla birlikte ve yan yana yaşaması hedefi bu bağlamda en önemli mihenk taşlarıdır.

Bu, iki tarafın da çabasını gerektirmektedir. Kadın olsun, erkek olsun göçmenlerin kendi entegrasyonları için en büyük gayreti yine kendileri göstermektedir. Altıncı Aile Raporu'nun sonuçları, bu çabanın en büyük ölçüde de yine başarıyla sonuçlandığını göstermiştir. Ancak entegrasyon görevi tek tarafı olarak göçmen aileye ait değildir. Çoğunluğunu Almanların oluşturduğu toplumda da değişimlere ihtiyaç vardır. Toplumdan, çeşitlilikle yaratıcı bir ilişki kurması, farklılıkları kabul etmesi, açık olması ve kendi duruş ve algılamalarına eleştirel yaklaşması beklenmektedir. Yapısal düzlemde bakıldığında da göçmen ailenin topluma kazandırılmasının önündeki engellerin de kaldırılması gerekmektedir. Toplumsal çeşitlilik, kendi içinde fırsatlar ve riskler barındırmaktadır. Her iki tarafın da içinde taşıdığı korkular dile getirilmeli ve dikkate alınmalıdır. Gündelik hayatın işleyişi içerisinde, özel ve

Entegrasyon, karşılıklı bir süreçtir.

Kültürel çeşitliliğin tanınması ve nüfusu oluşturan heterojen grupların anayasa temel alınmak suretiyle aynı haklarla birlikte ve yan yana yaşaması hedefi bu bağlamda en önemli mihenk taşlarıdır.

kamusal alanlarda farklı olanla ilişki içerisinde ortaya çıkan çatışmalara karşı yapıcı bir yaklaşım sergilenmesi gerekmektedir.

Entegrasyonun başarıyla sonuçlanabilmesi için eşitlikçi söz hakkı, fırsat eşitliği ve hukuki eşitlik ilkelerinin hayata geçirilmesi gerekmektedir. Yeni Göç Yasası, şimdi pratikte uygulanabilecek bir çerçeve sunmaktadır.

Federal Aile Forumu, aile birleşmelerinin sınırlandırılmasında, ikamet statülerinde, çalışma hayatına girişte ve yasadışı faaliyetlerle başa çıkılmasında görülen çifte standartların ortadan kaldırılmasına devam edilmesi gerektiği görüşündedir. Bu nedenle, çocukların ülkeye getirtilerek aileleriyle bir araya gelmelerini ve vatandaşlığa kabulü kolaylaştıracak, çifte vatandaşlığa izin verecek ve sürekli olarak Almanya'da ikamet eden insanlara seçme hakkı tanıyacak tedbirlerin desteklenmesini tavsiye ediyoruz.

Entegrasyon, Yakın Sosyal Çevre İçerisinde Gerçekleşir

Entegrasyon, katılım eşitliği gerektirdiği gibi, göçmen kökenli aileye toplumsal alanların hepsine katılma fırsatı verilmesini de gerektirmektedir. Yakın sosyal çevre, iskan bölgelerinde ve cemiyet içerisinde ortak yaşam, kurulabilir ve yararlanılabilir bir altyapı başarılı bir katılım için olmaz olmaz ölçeklerdir. İskan bölgelerinde olumlu bir ortak yaşama modeli geliştirebilmek için, erkek olsun, kadın olsun sakinlerin çevreleriyle özdeşliklerinin artırılması gerekmektedir. Bu kişilerin politik karar alma mekanizmasına katılımı özdeşleşmeyi teşvik etmektedir.

Mevcut sosyal hizmetler ile eğitim kurumları ve danışmanlık birimleri, (bürokratik) işleyiş karşısında duyulan çekincenin ortadan kaldırılmasıyla göçmen kökenli kişilerce daha yoğun olarak kullanılabilir. İster kamu tarafından, ister kiliseler ister serbest toplumsal kuruluşlarca finanse edilsin sosyal hizmetlerin ve resmi kurumların kültürlerarası açılımı bu nedenle etkin bir şekilde desteklenmelidir. Kapıların bütün vatandaşlara açık olduğu yönündeki basit ibareler yeterli olmamaktadır. Yalnızca Alman dilinin kullanılması ve söz konusu kuruluşların hedefleri ve faydaları konularında yeterli bilgi verilmemesi de yine bu yöndeki engellerdendir. Bir yandan kendi hakları, diğer yandan da söz konusu kuruluşların gizlilik yükümlülükleri ve bilgilerin gizliliği konularında aydınlatıcı bilgiler verilmesi ve aynı zamanda bilinçli bir şekilde Alman kökenli olmayan çalışanların tercih edilmesi göçle gelen ailelerin resmi makamlarla olan ilişkilerini kolaylaştırdığı kadar uygun bir danışmanlık kuruluşuna ulaşmalarını da kolaylaştırmaktadır. Ayrıca göçmen kökenli kişilerle yürütülen ilişkilerde dikkat edilmesi gereken diğer bir husus da, bu kişilerin yalnızca sosyal hizmetleri talep eden kişiler olmadıkları, bilakis her birinin ayrı yetkinliklere sahip oldukları ve öziniyatif göstermeye son derece müsait olduklarıdır. Göçmenlerin bireysel ve ortaklaşa kaynakları daha fazla dikkate alınmalı ve takdir edilmelidir.

Kamu kuruluşları ile serbest toplumsal kuruluşlar ve göçmenlerin kendi örgütlenmeleri arasında bir ağ ve işbirliği yapılanması oluşturulması istenmekle birlikte gereklidir de. Göçmenlerin bu türden örgütlenmeleri kendi etkin üyeleri için hem katılımlarının sağlanması hem de hak ve çıkarlarının temsil edilmesi anlamında önemli bir olanaktır. Bunların da ötesinde böylesi örgütlenmelerin, kişiye zor geçiş döneminde eşlik etme ve Alman yaşama çevresi ile aralarında bir köprü oluşturma görevi vardır.

Federal Aile Forumu bu nedenle, iskan bölgelerinin ortaklaşa ve eşit haklarla yapılandırıldığı mesken alanları halinde geliştirilmesinin önemli

Eşitlikçi söz hakkı, fırsat eşitliği ve hukuki eşitlik ilkelerinin hayata geçirilmesi gereklidir.

Özellikle çocuklar bağlamında aile birleşmelerinin önündeki engellerin kaldırılması entegrasyonu kolaylaştıracaktır.

Kurulabilir ve yararlanılabilir bir altyapı başarılı bir katılım için olmaz olmaz ölçeklerdir.

Göçmenlerin bireysel ve toplumsal kaynaklarının daha fazla dikkate alınması ve takdir edilmesi, iki taraf için de entegrasyon sürecini kolaylaştıracaktır.

olduğunu düşünmektedir. Bu da ancak semtle özdeşleşmenin güçlendirilmesi, sakinlerin öziniyatıflarının desteklenmesi, göçmen nüfusa ait birliklerle de işbirliğine gidilmesi ve semtteki sosyal kuruluşlar ve eğitim kuruluşları ile bir ağ yapının kurulması ile mümkündür.

Bütün bu tedbirlerin amacı, herkesin birbiriyle temas kurmaya teşvik edilmesidir. Bunun için insanların buluşup bir araya gelebilecekleri hem merkezi hem de ihtiyaçlara cevap verebilecek nitelikte kamusal alanların oluşturulup geliştirilmesi gereklidir. Bunlardan yararlanma biçimleri tek tek ya da ortaklaşa çeşitli hedef kitlelere göre yönlendirilmeli ve göçmen kökenli kişiler özellikle göz önünde bulundurulmalıdır.

Derneklerce, danışmanlık ve eğitim kuruluşlarınca verilecek hizmetler, dil yardımı ve çocuk bakıcılığı gibi ailevi hizmetler güçlendirilmeli ve bir ağ şeklinde yapılandırılmalıdır. Her semtte, farklı kökenlerden gelen ailelerin zorunlu olarak bir araya geldiği mekanlar vardır. Örneğin anaokulları ya da aile eğitim kurumları gibi mekanlar yerel bir iletişim için hayati önem taşımaktadır ve bu öneme layık bir şekilde de desteklenmelidir.

Federal Aile Forumu, ortak bir gelişme sırasında ihtilaflar çıkabileceğini de göz ardı etmemektedir. Ama ihtilafların ve korkuların her zaman kültürel bir kaynağının olması zorunlu değildir. Herhangi bir kimseye bir kabahat yüklemekten kaçınarak örneğin semt moderatörlerinin yardımına ya da kültürlerarası arabuluculuk yöntemine başvurmak suretiyle yapıcı çözümlere gidilmesi gereklidir.

Federal Aile Forumu, kültürlerarası eğitim almış birden çok dil bilen personel, birden çok dilde hazırlanmış bilgilendirici broşür ve yol göstericiler ve oluşturulacak bir çevirmen havuzundan yararlanmak suretiyle resmi kurum ve sosyal hizmetlerde kapsamlı bir açılımı kaçınılmaz görmektedir.

Ayrıca Federal Aile Forumu, hem politika ve resmi kurumların hem de birlikler ve örgütlenmelerin (gerekirse yasal düzenlemelerle) sosyal mekan odaklı ve katılımcı bir çalışma biçimini benimsemelerini, politik bir ortak yapılanma için yurttaş forumları oluşturmalarını, göçü toplumsal ve örgüt içi merkezi bir görev alanı olarak ele almalarını ve bir sosyal mekan bütçesi ayırmalarını (kullanılmayan kaynaklar yine sosyal mekanda kalmalıdır) gerekli bulmaktadır.

Genel bir açıdan baktığımızda söz konusu kişilerin politik karar mekanizmasına katılımı yakın sosyal çevreleriyle özdeşleşmelerini teşvik etmektedir.

Fırsat Eşitliğinin Koşulu Olarak Eğitim

Eğitim, politik söz hakkının, fırsat eşitliği ve katılımın anahtarıdır. Federal Aile Forumu eğitimi, örgün eğitimin de ötesinde bütün eğitim olanaklarını içine alan ve eğitimi okullarla sınırlandırmayan, bilakis hayatın bu aşamasının da ötesine taşınan geniş ve kapsamlı anlamıyla ele almaktadır. Bu nedenle Federal Aile Forumu, içinde eğitim yapılan bütün kuruluşların kültürlerarası açılım ve gelişimine öncelik vermektedir. Göçmen kökenli çalışanların istihdam edilmesi ve kuruluşlarca verilen hizmetlerin konusal olarak göç çevresinde genişletilmesi ve kültürlerarası günlük hayatın sorunlarının ele alınması, Alman kökenli olmayan ailelerle toplum arasında köprü kurma amacına uygun olacaktır.

Çocuklarının eğitimi ve okuldaki başarısı göçmen aileler için her zaman

Ortaklaşa yapılandırılan bir iskan bölgesi, entegrasyonu

Ailevi hizmetler daha güçlü bir ağ yapısına kavuşturulmalıdır.

Kültürlerarası eğitim almış personel mutlaka gereklidir.

Politik karar alma mekanizmasına katılım özdeşleşmeyi teşvik edecektir.

Eğitim, politik söz hakkının, fırsat eşitliğinin ve katılımın anahtarıdır.

Eğitim-öğretim kurumlarının kültürlerarası açılım ve gelişimi göç aileleriyle toplum arasında bir köprü oluşturacaktır.

daha önemlidir. Ancak genel görüntü bundan farklı olup, bireysel başarıların yanı sıra aynı zamanda uygunsuzluklar ve ayrışmalar da belirgindir. Almanya'daki federal eğitim sisteminin bugünkü haliyle göçmen kşkenli çocukların özel ihtiyaç ve kaynaklarına uyumlu olmadığı ortadadır.

Çokdilliliğe olumlu yaklaşım göçmen kökenli ailelerin entegrasyonu açısından önemlidir. Bu çokdillilik, İngilizce ya da Fransızca gibi genelgeçer yabancı dillerle sınırlı kalmamalıdır. Çokdilli çocukların dil edinimi ile ilgili araştırmalar, aile içinde konuşulan dilin teşvik edilmesinin ikinci bir dil edinilmesi açısından da çok önemli olduğunu ortaya koymuştur. Bu husus, Alman eğitim sisteminde bugüne dek yeterince dikkate alınmamıştır. Şimdiye dek hakim olan anlayış, (henüz) başarısız olmuş olanın üzerinde yoğunlaşmak olmuştur. Noksanlı durumunu odağa alan böylesi bir yaklaşım yerine Alman olmayan ebeveynlerin çocuklarının dilsel yetkinlikleri öne çıkarılmalı ve teşvik edilmelidir. Bu nedenle çokdillilik ve çokdilliliğin bireysel bir yetkinlik olarak değerlendirilmesi teşvik edilmelidir.

Alman dilinin edinilmesinin gerekli olduğu tartışma götürmemekle birlikte birincil dilin bilgisinin yerine geçmemekte, bilakis buna paralel olarak geliştirmektedir. Göçmenlerin dillerinin yabancı dil olarak kabul ve teşvik edilmesi mutlaka okul müfredatına alınmalı ve vurgulanmalıdır. Erken çocukluk dönemine yönelik eğitimden, eğitim ve öğretim kurumlarından ve okullarda tüm gün tanınan olanaklardan hangi kökenden olursa olsun bütün çocuklar yararlanmaktadır. Fırsat eşitliğinin gerçekleştirilebilmesi için Federal Aile Forumu bu nedenle erken çocukluk dönemine yönelik eğitimin geliştirilmesini ve tam gün eğitim veren okulların kurulup geliştirilmesini gerekli görmektedir.

Göçmen çocuklarının gitgide artan oranlarda sorunlu çocuklara yönelik özel okullara (Sonderschule) yönlendirilmesi suretiyle yapılan haksızlıklar ve bu çocukların bir diploma sahibi bile olamamaları bir bütün olarak eğitim sistemimizin üzerinde durması gereken önemli bir sorun olarak ele alınmalıdır. Federal Aile Forumu, bu türden haksızlıkları uygun konseptler ve tedbirlerle ortadan kaldırmaya yönelik etkin çalışmalara bir an önce başlanması gerektiği kanaatinde dir.

Üstlenmiş oldukları sorumluluğun hak ettiği önem ve dikkati Almanya'da henüz kazanamamış olan pedagojik personelin yetiştirilmesi de çok büyük bir öneme sahiptir. Ebeveynleri Almanca'dan başka bir dil konuşan çocukların dil öğrenmelerinin teşvikine yönelik özel eğitimler ve temel kültürlerarası yetkinlikler çocuk eğitimcilerimizin, öğretmenlerimizin ve aile danışmanlarımızın, genelde tüm pedagojik personelimizin mesleki eğitimlerinin bir parçası olmalıdır. Bu personel görev alanlarına yerleştirilirken kültürlerarası yetkinlikleri daha fazla dikkate alınmalı ve teşvik edilmeli, öte yandan geçmişinde göç bulunan daha fazla sayıda uzman göreve getirilmelidir.

Ebeveynlerin kurumsal pedagojiye dahil edilmeleri kaçınılmazdır. Göçmen kökenli aileler söz konusu olduğunda bu husus eğitimcilerimiz ve öğretmenlerimizden özel bir hassasiyet istemekte ve kendilerinin farkı kültürel bakış açıları ve terbiye üslupları hakkında bilgi sahibi olmalarını gerektirmektedir. Aile içi terbiye ve resmi kurumlar aracılığıyla verilen terbiye birbirini tamamlayıcı nitelikte olmalıdır. Çocuğun gelişimi hakkında karşılıklı fikir alışverişi ve ebeveynler ve pedagojik personel arasında uzlaşma vazgeçilmez bir gerekliliktir..

Eğitim-öğretim kurumlarındaki mevcut hizmetler ele alınarak bu hizmetlerin hem örgütün kendi iç bünyesi açısından hem de örgütler üstü yapı açısından birbirleriyle bir ağ içerisinde nasıl daha iyi

İlke olarak çokdillilik, entegrasyonu teşvik eder.

Eğitim desteğinden bütün çocuklar yararlanmaktadır.

Pedagojik personelin eğitimi kültürlerarası bir yönelime sahip olmalıdır.

bağlantılandırılabilirliği incelenmelidir. Kalite yönetimi tutarlı bir evrim ve teşvik sistemi içerisinde yürütülerek, konseptler ve hizmetlerin fırsat eşitliğinin gerçekleştirilmesi sırasında ortaya çıkan engeller ve fırsatları göz önünde bulundurması ve istenen fırsat eşitliğini hayata geçirmesi sağlanabilir. Yine bu şekilde kültürlerarası bir günlük hayata değgin izleklerin ele alınması ve göçmen ailelerin kendine özgü bir hedef kitle olarak dikkate alınması da sağlanabilir. Tutarlı bir evrimle süreci için, çocuk ve gençlerin ve bir bütün olarak göçmenlerin dilsel arka planlarının tam olarak anlaşılması gerekli olacaktır.

Bütün bunların da ötesinde Federal Aile Forumu hem eyalet bazında hem federal bazda daha fazla aile ve eğitim merkezinin kurulmasını, eğitim araştırmaları ile kültürel ve bilimsel hayatın teşvik edilmesini mutlaka gerekli görmektedir.

Çalışma Hayatında Fırsat Eşitliği ve Söz Hakkı

Çalışma hayatında halihazırda yaşanan değişim süreci içerisinde göçmen aileler özel bir konuma sahiptir. Göçmenlik deneyimlerinin etkisiyle bugünkü çalışma hayatında pek az dikkate alınan yetkinlikler edinmişlerdir. Bu yetkinlikler arasında yüksek derecede esnekliği, uyum kabiliyetini ve sosyal yükselme iradesini sayabiliriz. Aynı zamanda da işsizlik ve istikrarsız istihdam koşullarından da daha yüksek oranda etkilenmektedirler. Bütün bunlara bir de yurtdışında edinmiş oldukları diploma ve yetkinliklerin tam olarak tanınmaması eklenmektedir.

Göçmen aileler, toplumsal refahın sağlanmasına ve ekonominin güçlenmesine katkıda bulunmaktadır. İş dünyası göçe bağımlıdır ve bu bağımlılığı gelecekte de artarak devam edecektir. Demografik değişiklikler çevresinde yürütülen tartışmalar da bu duruma işaret etmektedir.

Büyük bir sorumluluk taşıyan ve yüksek bir saygınlık getiren makam ve konumlar başta olmak üzere göçmenlerin çalışma hayatının bütün alanlarında eşit haklarla var olabildiği henüz söylenemez. Göçmenlerin iş dünyasının bütün alanlarına daha güçlü bir şekilde dahil edilebilmeleri için, göçmen kökenli insanların sosyal yeteneklerinin tanınması, amaca yönelik olarak teşvik edilmeleri ve gelişmiş eğitim ve alıştırma olanakları çerçevesinde daha fazla dikkate alınmaları şarttır. Federal Aile Forumunun üyeleri, sosyal angajmanlarının yanı sıra işveren konumunda buldukları noktada söz konusu hususlara dikkat ederek bu yöndeki yaklaşımın örneğini sergilemektedir.

Federal Aile Forumu bu nedenle resmi kurumlarda ve örgütlenmelerde personel bileşimi hakkında mevcut durum tespiti yapılmasını ve resmi kurumların, örgütlerin ve birliklerin tüzük ve yönetmeliklerini kültürlerarasılığı göz önünde bulundurmak suretiyle gözden geçirmelerini de tavsiye etmektedir.

Resmi ihaleler verilirken ve projelere finansman sağlanırken bunların örneğin kültürlerarasılık ölçütüne bağlanması durumunda, göçmenlerin bütün çalışma ve sorumluluk alanlarında eşit haklarla söz sahibi olmaları süreci daha başarılı bir şekilde yürütülebilir. Şirketlerin sosyal sorumluluk ve angajmanları, düzenli olarak yürütülen kültürlerarası kontroller ve resmi kurumlar içerisinde kalite ölçütlerinin bir "intercultural mainstreaming" anlamında uyarlanması için bir kalite nişanının yürürlüğe sokulması ile de benzer sonuçlar elde edilebilir.

Ödünsüz bir evrimden geçen ve teşvik edilen bir kalite yönetimi fırsat eşitliği sağlayacaktır.

Göç deneyimi çalışma hayatı için yetkinlikler de kazandırmaktadır.

Göçmen aileler refahın artmasına ve ekonominin güçlenmesine de katkıda bulunmaktadır.

Intercultural mainstreaming (kültürlerarası ana akım), eşitlikçi bir katılım için gerçekleştirilmesinde yönlendirici olanaklar sunar.

Ayrıca kültürlerarasılık ve çokdillilik (ücret gruplandırması bağlamında taşıdığı önem ile birlikte) beklentiler profilinin bir parçası olarak da belirlenebilir. Yurtdışında edinilen diplomalar da hala gerektiği derecede takdir edilememektedir. Bir personel yönetimi çerçevesinde şeffaf tanıma ölçütleri, somut beklenti profilleri ve bir şirketin bütün çalışanlarına yönelik kendini geliştirme amaçlı çalışmalar yoluyla bunlara bağlı verimlilik faktöründen daha güçlü bir şekilde yararlanılabilir.

Kültürlerarasılık ve çok dillilik beklenti profilinin bir parçası olarak belirlenmelidir.

Kültürlerarasılık verimlilik avantajını da beraberinde getirir.

Birlikler ve Örgütlerin Davranış Gereklilikleri

Entegrasyon, eğer

- bir aileye milliyeti ve kökeni nedeniyle tanınmış hukuki ve sosyal özel statüler önemini yitirmişse,
- başka olma durumuna işaret edilmesi fuzuli hale gelmişse,
- fırsat eşitliği gerçekleştirilmişse ve söz hakkı kendiliğinden işleyen bir mekanizmaya dönüşmüşse başarılı olmuş, demektir.

Bunu gerçekleştirebilme yolunda Federal Aile Forumu, toplumsal faaliyet gösteren bütün kuvvetlerin, yasamanın ve örgütlenme ve dernekleşme ile ilgili politik çevrelerin katılım sergileyeceklerinden ümitlidir. Federal Aile Forumu'na üye örgütler önden giderek bütün ilgililere örnek olacaktır. Bunun, Federal Aile Forumu bünyesindeki bütün birlik ve örgütler için anlamı şudur:

- Hem ekonomi hem de birlikler ve örgütler için amaca yönelik bir örgütlenme ve personel gelişimi gereklidir.
- Entegrasyonun avantajlarının anlatılması ve göç olgusundan kamu ekonomisi bağlamında nasıl yararlanılabileceğine dair araştırmalar birlik ve örgütlerin kendi faaliyet alanları içerisinde de daha fazla teşvik ve destek görmelidir.
- Resmi kurumların, örgütlerin ve birliklerin tüzük, yönetmelik ve personel gelişim konseptleri kültürlerarasılık dikkate alınmak suretiyle gözden geçirilmeli ve gerekiyorsa bu yönde geliştirilmeli ve tamamlanmalıdır.
- Çokdillilik temel bir ilke olarak daha fazla göz önünde bulundurulmalıdır.
- Kadın olsun, erkek olsun göçmenlerin eğitimlerinin başarısızlıkla sonuçlanması engellenmek zorundadır. İyi bir eğitim-öğretim, Almanya'da yaşam ve entegrasyon için vazgeçilmezdir. Forum üyeleri, kendi eğitim kurumlarında bu yönde daha ciddi çalışmalara girişebilir.
- Kuruluşlar ve sosyal hizmetler bünyesindeki olanaklar, konseptler ve projelerin, ortak ve yakın bir sosyal çevreye dair tanımlanmış olduğumuz gerekliliklere uygun olup olmadıkları yönünden incelenmelidir. Bu husus özellikle de bütün kuruluşlarda kapsamlı bir kültürlerarası açılım sağlanması bakımından gereklidir.
- Göçmenlerin yakın sosyal çevreleri içerisindeki kurum ve kuruluşlarda (karar alma) süreçlerinde söz sahibi olmaları daha fazla teşvik edilmeli ve bu entegrasyonun olmazsa olmaz bir unsuru olarak görülmelidir.